

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). **ชุดวิชาวิจัยการศึกษานอกโรงเรียน: การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (พิมพ์ครั้งที่ 1)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2544). **เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **ตัวอย่าง หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทดลองใช้สำหรับ ช่วงชั้นที่ 2 (ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6)**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2547). **การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- จักรมณท์ ผาสุกวณิช. (2547). “การสร้างขบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง”. **วารสาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ**, 2,4 (ตุลาคม-ธันวาคม): 21-26.
- ชุตีรักษ์ ใจขึ้น. (2549). **การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสร้างความมั่นคงของมนุษย์ : ศึกษากรณีศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลนางลี่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชูเกียรติ ลีสุวรรณ. (2535). **ระบบการเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่นชนบทภาคเหนือ**. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ทัศนีย์ รอดโฉม. (2551). **แนวทางการพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสถาบันราชวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ สันติเมธี. (2548). **แนวทางการบูรณาการการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด**. วิทยาลัยสงฆ์สงเคราะห์ศาสตร์บรมราชวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม คณะสงฆ์สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2532). **พรมแดนแห่งความรู้ อ่างถึงใน สุพรรณบุรี**. ชาติบัญญัติ. ม.ป.ป.
- กระบวนการเรียนรู้ : แนวคิด ความหมาย และบทเรียนในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข.
- นำทิพย์ สำรวัยริน. (2547). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์**. วิทยาลัยครูศาสตร์บรมราชวิทยาลัย สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ประเวศ วะสี. (2542). **เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 1)**. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ปรียานุช พิบูลสรารุณ. (2550). **การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (ม.ป.ป.). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ภักคมน แดงน้อย. (2549). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่องร่วมชุมชนพินามิ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยาลัยครูศาสตร์บรมราชวิทยาลัย สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- มูลนิธิ 30 ปี คณะรัฐประศาสนศาสตร์. (2537). **การพัฒนาชนบท : ความสำเร็จและความล้มเหลว**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2549). **การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ (พิมพ์ครั้งที่ 6)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. (2539). **การเมืองกับการบริหาร**. ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม) หน้า 1-19.

- สมบัติ ธัญวงศ์. (2544). **นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สมพงษ์ บุญเลิศ. (2546). **รายงานการวิจัยเรื่องบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่น**
วิชาการถ่ายภาพโฆษณา สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สำหรับนักศึกษา
ปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่. เชียงใหม่: สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- สหทัย พลบั๊ดพี. (2548). **การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของ**
เศรษฐกิจพอเพียง. ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา
ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสน่ห์ จามริก. (2542). **เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: เอกสารประกอบ**
การสัมมนาเรื่อง “ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 1999-2000” ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติ
สิริกิติ์. 11-16 (มกราคม).
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. (2543). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ**
เศรษฐกิจพอเพียง (ตามแนวพระราชดำริ) (พิมพ์ครั้งที่ 1). มหาสารคาม: อภิชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2546). **กรอบแนวคิด**
ทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
_____. (ม.ป.ป.). **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.**
- สุทธิพร จีระพันธ์. (2527). **เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.**
- สุเมธ พรหมรักษา. (2550). **การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน**
บ้านนอแล อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่. ปรินญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนากุมิสังคมอย่างยั่งยืน โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ใจ.
- อำพล เสนาณรงค์. (2514). **ประมวลพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**
เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการเกษตร. (เอกสารอัดสำเนา).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ
ในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 อำเภอบางกระท่อม จังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มี 2 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ขอให้ท่านตอบข้อคำถามแต่ละรายการดังนี้ ให้ท่านเลือกตอบตามแนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน โดยให้ขีด / ลงในช่องตรงกับการปฏิบัติของสถานศึกษาของท่าน โดยกำหนดตัวเลขในช่องให้มีความหมาย ดังนี้

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	หรือร้อยละ	81 – 100	หมายถึง	ระดับ 5
ระดับการปฏิบัติมาก	หรือร้อยละ	61 – 80	หมายถึง	ระดับ 4
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	หรือร้อยละ	41 – 60	หมายถึง	ระดับ 3
ระดับการปฏิบัติน้อย	หรือร้อยละ	21 – 40	หมายถึง	ระดับ 2
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	หรือร้อยละ	1 – 20	หมายถึง	ระดับ 1

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่ท่านกรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาคำนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ

ร้อยโท ภิญญโชติ เหมธานันท์

นักศึกษาหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของสถานศึกษา

1. ผู้บริหารสถานศึกษา
 - () จำนวน 1 คน
 - () จำนวนมากกว่า 1 คน

2. ครูสายปฏิบัติการสอน
 - () จำนวน 1-10 คน
 - () จำนวน 11-20 คน
 - () จำนวน 21-30 คน
 - () จำนวน 31 คนขึ้นไป

3. ระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนสูงสุด
 - () ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3)
 - () ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)
 - () ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)
 - () ช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

4. ขนาดของสถานศึกษา
 - () ขนาดที่ 1 (นักเรียน 1-120 คน)
 - () ขนาดที่ 2 (นักเรียน 121-200 คน)
 - () ขนาดที่ 3 (นักเรียน 201-300 คน)
 - () ขนาดที่ 4 (นักเรียน 301-499 คน)
 - () ขนาดที่ 5 (นักเรียน 500-1,499 คน)
 - () ขนาดที่ 6 (นักเรียน 1,500-2,499 คน)
 - () ขนาดที่ 7 (นักเรียนมากกว่า 2,500 คน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติตามแนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สู่การเรียนการสอน

ข้อ	แนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน	ระดับ การปฏิบัติ					คำแนะนำ
		5	4	3	2	1	
1.1	1. การบูรณาการในสาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงในการจัดการเรียนการสอน						
1.2	ให้นักเรียนสำรวจและรวบรวมองค์ความรู้ของภูมิปัญญา ท้องถิ่นและนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน						
1.3	ให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง						
1.4	ให้นักเรียนรู้จักการบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภคให้เกิดประสิทธิภาพ และคุ้มค่า ตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
1.5	นำตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านชีวิตประจำวัน ในการเรียนการสอน						
1.6	นำตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านครอบครัว ในการเรียนการสอน						
1.7	สถานศึกษามีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติจริง						
1.8	เน้นการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการใช้จ่ายเงิน ในชีวิตประจำวัน						
1.9	ให้นักเรียนจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย						
1.10	ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการใช้ชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง						

ข้อ	แนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน	ระดับ การปฏิบัติ					คำแนะนำ
		5	4	3	2	1	
2.1	2. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ หรือบูรณาการใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มีการจัดทำการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างน้อย 1 กลุ่มสาระ						
2.2	มีการจัดทำการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2-3 กลุ่มสาระ						
2.3	มีการจัดทำการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4-5 กลุ่มสาระ						
2.4	มีการจัดทำการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่า 5 กลุ่มสาระ						
2.5	นำองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ ภาษาไทย						
2.6	นำองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ คณิตศาสตร์						
2.7	นำองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ วิทยาศาสตร์						
2.8	นำองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม						
2.9	นำองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ สุขศึกษา และพลศึกษา						
2.10	นำองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ ศิลปะ						
2.11	นำองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการใน มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ การงานอาชีพ และเทคโนโลยี						

ข้อ	แนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน	ระดับ การปฏิบัติ					คำแนะนำ
		5	4	3	2	1	
2.12	นำองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ ภาษาต่างประเทศ						
3.1	3. การบูรณาการโดยการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ ที่บูรณาการปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 1 หน่วยการเรียนรู้หรือ แผนการเรียนรู้						
3.2	จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ ที่บูรณาการปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง 2-3 หน่วยการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้						
3.3	จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ ที่บูรณาการปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า 3 หน่วยการเรียนรู้หรือ แผนการเรียนรู้						
3.4	จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ ให้รู้จัก เข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ ในคุณลักษณะที่ 1 ความพอประมาณ						
3.5	จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ ให้รู้จัก เข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ ในคุณลักษณะที่ 2 ความมีเหตุมีผล						
3.6	จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ ให้รู้จัก เข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ ในคุณลักษณะที่ 3 การมีภูมิคุ้มกัน						
3.7	จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ ให้รู้จัก เข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ ใน 2 เงื่อนไข 1. ความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) 2. คุณธรรม (ซื่อสัตย์ สุจริต ชยัน อดทน แบ่งปัน)						
3.8	จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ ให้รู้จัก เข้าใจ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันได้						

ข้อ	แนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน	ระดับ การปฏิบัติ					คำแนะนำ
		5	4	3	2	1	
3.9	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้ โดยนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
3.10	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
3.11	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้ ในเรื่อง สภาพรายรับ-รายจ่าย ของตนเอง และวางแผนการใช้จ่าย ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
3.12	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้ ในเรื่อง สภาพรายรับ-รายจ่าย ของครอบครัว และวางแผนการใช้จ่าย ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
	4. การบูรณาการโดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง						
4.1	สถานศึกษาส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน						
4.2	สถานศึกษาส่งเสริมกิจกรรม โครงการ นิทรรศการ เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.3	สถานศึกษาจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.4	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.5	นักเรียนสร้างผลงานที่เน้นหลักคิดตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง						
4.6	สถานศึกษาร่วมมือกับนักเรียนผลิตสื่อการเรียนการสอนขึ้น ใช้เองโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						

ข้อ	แนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน	ระดับ การปฏิบัติ					คำแนะนำ
		5	4	3	2	1	
4.7	นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.8	จัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.9	จัดกิจกรรมส่งเสริม ปรับปรุง หรือพัฒนาการศึกษา การประกอบอาชีพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.10	จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้วางแผนอนาคตของตนเองที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.11	จัดกิจกรรม หรือโครงการที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่าง ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้ผลของกิจกรรม หรือโครงการ มีความยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.12	การจัดศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.13	จัดกิจกรรม หรือโครงการ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้เผยแพร่ หรือขยายผลสู่ชุมชน						
4.14	ส่งเสริมให้นักเรียนจัดทำ กิจกรรม หรือโครงการ การเรียนรู้ที่หลากหลาย ตามภูมิสังคมอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.15	จัดกิจกรรมในสถานศึกษา หรือชุมชน ที่เน้นทางจิตอาสา หรือจิตสาธารณะ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
4.16	ให้นักเรียนได้ทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						

ภาคผนวก ข
การหาค่าความเชื่อมั่น

Reliability

***** Method 2 (covariance matrix) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Mean	Std Dev	Cases
1. SEX	1.4369	.4971	30.0
2. AGE	3.0901	.7793	30.0
3. POSITION	3.5405	1.0828	30.0
4. EXPER	3.1171	.8427	30.0
5. EDU	1.1847	.3889	30.0
6. BOSS	1.2928	.4561	30.0
7. TEACHER	1.5405	.7218	30.0
8. CLASS	2.3018	.4793	30.0
9. SIZE	2.1937	1.2232	30.0
10. A1	3.9640	.7298	30.0
11. A2	4.3829	.6809	30.0
12. A3	4.2027	.6655	30.0
13. A4	3.6126	.8685	30.0
14. A5	3.6892	1.0498	30.0
15. A6	4.0045	.9771	30.0
16. A7	3.9910	.8561	30.0
17. A8	3.4820	1.1244	30.0
18. A9	3.8063	.8632	30.0
19. A10	4.2162	.8173	30.0
20. B1	3.8153	.8440	30.0
21. B2	4.0405	.8311	30.0
22. B3	3.9640	.9506	30.0
23. B4	3.6982	.9436	30.0
24. B5	4.2342	.7664	30.0
25. B6	4.4009	.7997	30.0
26. B7	3.4099	1.1952	30.0
27. B8	3.9640	.9648	30.0
28. B9	3.5811	1.0551	30.0
29. B10	3.5856	.9318	30.0
30. B11	3.9595	.8311	30.0
31. B12	3.8694	.7587	30.0
32. C1	4.1937	.8091	30.0
33. C2	4.1892	.7309	30.0
34. C3	3.4685	.8052	30.0
35. C4	3.4595	.9153	30.0
36. C5	3.8198	.9243	30.0

37.	C6	3.6982	.7809	30.0
38.	C7	3.2207	1.0294	30.0
39.	C8	3.6081	.8263	30.0
40.	C9	4.0045	.8588	30.0
41.	C10	3.5721	.8082	30.0
42.	C11	3.8514	.8131	30.0
43.	C12	3.8423	.9782	30.0
44.	D1	3.4820	.8278	30.0
45.	D2	4.0856	.8110	30.0
46.	D3	4.2883	.8655	30.0
47.	D4	3.1712	1.1124	30.0
48.	D5	3.8874	1.0027	30.0

49.	D6	3.5541	1.0696	30.0
50.	D7	3.8514	.9888	30.0
51.	D8	4.0405	.7570	30.0
52.	D9	4.7477	.4353	30.0
53.	D10	4.1171	.4802	30.0
54.	D11	4.1486	.4364	30.0
55.	D12	4.2387	.7501	30.0
56.	D13	3.8559	.6706	30.0
57.	D14	3.9730	.7050	30.0
58.	D15	4.4369	.8472	30.0
59.	D16	4.2027	.9220	30.0

N of Cases = 30.0

Statistics for	Mean	Variance	Std Dev	N of Variables
Scale	214.5811	266.1812	16.3151	59

Item Means	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	3.6370	1.1847	4.7477	3.5631	4.0076	.5838

Reliability Coefficients 59 items

Alpha = .9596 Standardized item alpha = .9642

ภาคผนวก ค

หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
และหนังสือเข้าพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล



ที่ ศธ ๐๕๖๗.๑๖ /วท ๕๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๑ ถนนอุทองนอก เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

เรียน นาวาอากาศโทหญิง จิราภา วงศ์โกฏ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยร้อยโท ภิญญโชติ เหมธานันท์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การศึกษาแนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒” โดยมี ดร.ธรรมนุญ เสงษ์ฎีกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนักศึกษาดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร์ กฤษณะรังสรรค์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๕๕๓๔



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๑๕๖, ๓๕๐

ที่ ศธ ๐๕๖๗.๑๖/วท๕๕๔ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ฤๅเดช เกิดวิชัย

ด้วยร้อยโท ภิญญโชติ เหมธานันท์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง
“การศึกษาแนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษา เขตพื้นที่
การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒” โดยมี ดร.ธรรมนุญ เฮงษฎ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึง
ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนักศึกษาดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษา
ผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร กฤษณะรังสรรค์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๑๕๖, ๑๕๐

ที่ ศธ ๐๕๖๗.๑๖/วท๕๐๔ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีระดา ภิญโญ

ด้วยร้อยโท ภิญโญ โชติ เหมธานันท์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒” โดยมี ดร.ชรรมนูญ เสงษ์ฎีกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนักศึกษาดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร กฤษณะรังสรรค์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ที่ ศธ ๐๕๖๗.๑๖ /วท ๗๖๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๑ ถนนอุทองนอก เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำภาคนิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต ๒

ด้วยร้อยโท ภิญญโชติ เหมธานันท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รุ่นที่ ๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาแนวทางการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต ๒ (อำเภอบางกระทุ่ม)" จึงขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากบุคลากรในสังกัดของท่าน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ไสว ศิริทองถาวร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๕๕๓๔, ๐ ๒๒๖๐ ๑๑๗๔-๑๑๘๐

ภาคผนวก ง
หนังสืออนุมัติให้เปลี่ยนชื่อเรื่องภาคนิพนธ์

ผลการสอบป้องกันภาคนิพนธ์ ของ ร้อยโทภิญญาโชติ เหมธานันท์
เรื่อง การศึกษาแนวทางการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนใน
สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อำเภอบางกระทุ่ม
วันเสาร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 เวลา 10.30 น. ห้อง 3727 ชั้น 3 อาคาร 37

มติที่ประชุม

อนุมัติโดยให้แก้ไข ดังนี้

ชื่อเรื่อง

ปรับเป็น “การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาเขตพื้นที่
การศึกษาเขต 2 อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก”

บทคัดย่อ

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ รมั้ดระวังเรื่องอักษร และปรับตามมติกรรมการ

บทที่ 1

1. เพิ่มคำถามในการวิจัย
2. เพิ่มข้อมูลเชิงประจักษ์และการอ้างอิงให้ถูกต้อง
3. สรุปให้เห็นถึงความสำคัญที่ผู้วิจัยทำการศึกษาเรื่องนี้
4. ตรวจสอบนโยบายของกระทรวงศึกษาริการกับความสัมพันธ์เศรษฐกิจพอเพียง
5. วัตถุประสงค์การวิจัยและสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 ตัดออก
6. ขอบเขตการวิจัย ปรับรูปแบบให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิต
7. นิยามศัพท์เฉพาะ เขียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในเล่มและนิยามบางตัว เช่น สถานศึกษา
ขนาดสถานศึกษา.....นำไปไว้ในบทที่ 3 และตรวจสอบความครอบคลุมการนิยามศัพท์
ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ

บทที่ 2

1. หัวข้อ 2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับน่านโยบายไปปฏิบัติ ให้ตรวจสอบเพื่อให้สอดคล้องกับบทที่
1
2. เพิ่มข้อมูลองค์กร
3. กรอบแนวคิด ตัดกรอบบนออก

บทที่ 3

1. ปรับเขียนวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับบทที่ 1

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ให้เขียนชื่อวิธีการสุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

1. หน้า 62 ตาราง 9 ไม่มีค่า sig
2. หน้า 66 ตาราง 11 ปรับการนำเสนอตารางให้สะดวกต่อการอ่าน

บทที่ 5

1. ปรับการอภิปรายผล ให้เห็นความเชื่อมโยงกับข้อค้นของการวิจัย
2. ข้อเสนอแนะทั่วไปนำเสนอใน 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

อื่นๆ

1. ปรับหัวข้อการนำเสนอให้สอดคล้องกับคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัย

บรรณานุกรม

1. ตรวจสอบความสอดคล้อง ถูกต้องและครบถ้วนตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
2. ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนอ้างอิงในเนื้อหา

ความเห็นโดยภาพรวม

การสอบป้องกันภาคนิพนธ์ โดยมีเงื่อนไขปรับแก้ตามมติคณะกรรมการ

ลงนาม..........กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ศรีโพธิ์)

20 กุมภาพันธ์ 2553

นักศึกษารับทราบ และนำเสนอ ดร.ธรรมนุญ เสงษ์ภูิกุล ตรวจสอบและส่งวิทยานิพนธ์
ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 1 ฉบับ ให้บัณฑิตวิทยาลัย ภายในวันที่ 20 มีนาคม 2553

ลงนาม..........นักศึกษา
(ร้อยโทภิญญา โชติ เหมธานันท์)

20 กุมภาพันธ์ 2553

ผลการสอบป้องกันเค้าโครงภาคินพนธ์ ของ ร้อยโทภิญญาโชติ เหมธานันท์
เรื่อง การวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โรงเรียนกัลยวิทย์ กรุงเทพฯ
วันอาทิตย์ที่ 14 ธันวาคม 2551 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุมเหมวดีพิทักษ์ 2 ชั้น 2 อาคาร 37

มติที่ประชุม

อนุมัติโดยให้แก้ไข ดังนี้

ชื่อเรื่อง

แก้เป็น “การศึกษาแนวทางการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน
ในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา.....”

บทที่ 1

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- ปรับแก้ให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการ.....
- เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบูรณาการ.....จำแนกตามคุณลักษณะของสถานศึกษา
3. สมมุติฐานของการวิจัย ปรับแก้เป็น สถานศึกษาที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน มีแนวทางการบูรณาการแตกต่างกัน
4. ขอบเขตของวิจัย
- ปรับให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและกลุ่มตัวอย่าง
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ปรับให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง
6. นิยามศัพท์เฉพาะ ปรับให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ศัพท์สำคัญ และปรับให้เป็นนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

บทที่ 2

- 1...เพิ่มการทบทวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- 2...เพิ่มการทบทวนแนวทางการบูรณาการแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอน
- 3...ปรับกรอบแนวคิดใหม่

บทที่ 3

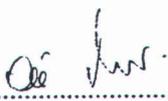
- 1...ปรับระเบียบวิธีวิจัยใหม่ทั้งหมด

อื่นๆ

1. ปรับหัวข้อการนำเสนอให้สอดคล้องกับคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- 1...ตรวจสอบความสอดคล้อง ถูกต้องและครบถ้วนตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
- 2...ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนอ้างอิงในเนื้อหา

ลงนาม..........กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา โพธิยานนท์)

14 ธันวาคม 2551

นักศึกษารับทราบ และนำเสนอ ดร.ธรรมบุญ เสงษ์ภูิกุล และ ดร.ศุภชัย สุวรรณกนิษฐ์
ตรวจสอบและส่งเค้าโครงภาคินิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน 1 ฉบับ ให้บัณฑิตวิทยาลัย ภายในวันที่
14 มกราคม 2551

ลงนาม..........
(ร้อยโทภิญญาโชติ เหมธานนท์)

14 ธันวาคม 2551

ภาคผนวก จ
ประมวลคำพระบรมราชาบาท

ประมวลคำในพระบรมราชาโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
พอเพียง / เศรษฐกิจพอเพียง / Sufficiency Economy

“... การจะเป็นเช่นนั้น ไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกิน หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตนเอง อันนี้ก็เคยบอกว่าความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอ จะต้องมีความพอเพียงสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่า ความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

“...คนอื่นเขาต้องมีการเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่า เป็นเศรษฐกิจการค้า ไม่ใช่ เศรษฐกิจความพอเพียง เลยรู้สึกว่ามีเหตุระเหว แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่า ผลิตให้พอเพียงได้...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

“...ที่พูดกลับไปกลับมาในเรื่องการค้า การผลิต การขาย และการบริโภค นี้ ก็นึกว่าท่านทั้งหลาย กำลังกลุ่มใจในวิกฤตการณ์ ตั้งแต่คนที่มีเงินน้อยจนกระทั่งคนที่มีเงินมาก ล้วนเดือดร้อน แต่ถ้าสามารถที่จะเปลี่ยนไป ทำให้กลับเป็นเศรษฐกิจแบบพอเพียง ไม่ต้องทั้งหมด แม้แค่ครึ่งก็ไม่ต้อง อาจจะมีเศษหนึ่งส่วนสี่ ก็จะสามารถอยู่ได้ การแก้ไขอาจจะต้องใช้เวลา ไม่ใช่ง่าย ๆ โดยมาก คนก็ใจร้อนเพราะเดือดร้อนแต่ถ้าทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้ ก็สามารถที่จะแก้ไขได้ ที่จริงในที่นี้ก็มี นักเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็ควรจะเข้าใจที่พูดไปดังนี้...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

“...เศรษฐกิจพอเพียงนี้ให้ปฏิบัติเพียงครั้งเดียว คือ ไม่ต้องทั้งหมดหรือแม้จะเศษหนึ่งส่วนสี่ก็พอ... หมายความว่า ถ้าทำได้เศษหนึ่งส่วนสี่ของประเทศก็จะพอ ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง และทำได้เพียงเศษหนึ่งส่วนสี่ก็พอนั้น ไม่ได้แปลว่าเศษหนึ่งส่วนสี่ของพื้นที่แต่เศษหนึ่งส่วนสี่ของการกระทำ...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2541)

“...ที่พูดทั้งหมดนี้ ฟังแล้ว อาจจะน่ากลัศจรรย์ แต่ถ้าดูอีกแง่หนึ่งก็อาจจะน่าสบายใจ น่าสบายใจ เพราะคุณคิดว่าถ้าเราปฏิบัติอย่างเรียกว่า ตรงไปตรงมา ด้วยความตั้งอกตั้งใจสักนิดหนึ่ง บอกว่า สักนิดก็พอ ไม่ต้องตั้งอกตั้งใจอย่างเคร่งเครียดมากเกินไป แต่ให้สม่ำเสมอ สม่ำเสมอนี้ก็ แบบเดียวกับที่พูดถึงพอเพียง สม่ำเสมอในทุกอย่าง พอเพียงในทุกอย่าง...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2541)

“...เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือน เสาเข็มที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ในเสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2542)

“...จะทำอะไร ก็ขอให้แต่ละคนมีความสำเร็จพอสมควร เศรษฐกิจพอเพียง คือ ทำให้พอเพียง ถ้าไม่พอเพียงไปไม่ได้ แต่ถ้าพอเพียงสามารถนำพาประเทศไปได้ดีก็ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จพอเพียง เพื่อให้บ้านเมืองบรรลุความสำเร็จที่แท้จริง...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2548)



ความพอประมาณ

“...ในการดำรงตนในภายหน้านั้น ท่านจะต้องประพฤติให้ดี ให้เหมาะสมแก่ฐานะรู้จักผิดและชอบ ประกอบอาชีพโดยสัมมาอาชีพะ ไม่เสเพลและไม่ปล่อยตนให้เป็นทาสแห่งอบายมุขต่าง ๆ ดังนี้แล้ว ท่านก็จะสามารถเป็นที่พึ่งแก่ตนเองและครอบครัวของท่าน และจะเป็นที่นับถือของบุคคลอื่น...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 25 มิถุนายน 2496)

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกินพอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้าง ค่อยเสริมความเจริญ และฐานะเศรษฐกิจชั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป..”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 18 กรกฎาคม 2517)

“...ทั้งนี้ คนอื่นจะว่าอย่างไรช่างเขา จะว่าเมืองไทยล้าสมัย ว่าเมืองไทยเซซ ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งทันสมัยใหม่ แต่เราอยู่พอมีพอกิน และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยอยู่พอมีพอกิน มีความสงบและทำงานตั้งอธิษฐาน ตั้งปณิธาน ในทางนี้ ที่จะให้เมืองไทยอยู่แบบพออยู่พอกิน ไม่ใช่จะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่พอสบายพออยู่พอกิน มีความสงบ เปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ถ้าเรารักษาความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้... ฉะนั้นถ้าทุกท่านซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความคิด และมีอิทธิพล มีพลังที่จะทำให้ผู้อื่นซึ่งมีความคิดเหมือนกัน ช่วยกันรักษาส่วนรวมให้อยู่ดีกินดีพอสมควร ขออย่า พอควร พออยู่พอกิน มีความสงบ ไม่ให้คนอื่นมาแยกคุณสมบัตินี้จากเราไป ได้ก็จะเป็นของขวัญวันเกิดที่ถาวร ที่จะมีคุณค่าอยู่ตลอดกาล...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2517)

“....คนที่อยู่ข้างในนี้ ก็อาจจะอยากไปอยู่ข้างนอกก็ได้ คนที่อยู่ข้างหน้าก็อาจจะอยากอยู่หลัง คนที่อยู่หลังก็อาจจะอยากอยู่ข้างหน้า ไม่มีความพอใจสักนิดเดียว แต่ก็ต้องจัดระเบียบอะไรอย่างที่จะให้ความปรารถนาของแต่ละคนได้ผลพอควร ถึงจัดอย่างนี้...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2519)

“...ต้องทำแบบ “คนจน” เราไม่เป็นประเทศร่ำรวย เรามีพอสมควร พออยู่ได้ แต่ไม่เป็นประเทศที่ก้าวหน้าอย่างมาก เราไม่อยากจะเป็นประเทศก้าวหน้าอย่างมาก เพราะถ้าเราเป็นประเทศก้าวหน้าอย่างมากก็จะมีแต่ถอยหลัง ประเทศเหล่านั้น ที่เป็นประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้าจะมีแต่ถอยหลัง และถอยหลังอย่างน่ากลัว แต่ถ้าเริ่มมีการบริหารแบบเรียกว่า แบบ “คนจน” แบบที่ไม่ติดกับตำรา มากเกินไป ทำอย่างมีสามัญสำนึกนี้แหละ คือ เมตตา กัน ก็จะอยู่ได้ตลอดไป คนที่ทำงานตามวิชาการ จะต้องดูตำรา เมื่อพลิกไปถึงหน้าสุดท้ายแล้ว ในหน้าสุดท้ายนั้น เขาบอก “อนาคตยังมี” แต่ไม่บอกว่าจะให้ทำอะไร ก็ต้องปิดเล่ม คือปิดตำรา ปิดตำราแล้วไม่รู้จะทำอะไร ลงท้ายก็ต้องเปิดหน้าแรกใหม่ เปิดหน้าแรกก็เริ่มต้นใหม่ ถอยหลังเข้าคลอง แต่ถ้าเราใช้ตำราแบบ “คนจน” ใช้ความอะลุ่มอล่วยกัน ตำรานั้นไม่จบ เราจะก้าวหน้า “เรื่อย ๆ”...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2534)

“...การลงทุนมากอย่างนั้น บอกให้เขาทราบว่าจะไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะว่าเคยทำโรงงานเล็ก ๆ ที่ทางภาคเหนือ ใช้เงินสามแสนบาท เพื่อที่จะเอาผลผลิตของชาวบ้านชาวเขา มาใส่กระป๋องแล้วขาย ก็ได้ผล เป็นโรงงานเล็ก ๆ บอกว่าที่เขาลงทุนเป็นล้าน รู้สึกว่าเสี่ยง เขาบอกว่าต้องทำอย่างนั้น เขาก็ลงทุน ทำไปทำมา สับปะรดที่อำเภอบ้านบึง ทางชลบุรี ก็มีไม่พอ เมื่อมีไม่พอต้องไปสั่ง สับปะรดมาจากปราณบุรี สับปะรดจากปราณบุรีต้องขนส่งมา ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก ทำไปทำมา โรงงานก็ล้ม อย่างนี้ก็แสดงให้เห็นว่าทำโครงการอะไร ก็ต้องนึกถึงขนาดที่เหมาะสมกับที่เรียกว่า วัตถุประสงค์หรือกับสิ่งแวดล้อม...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

“...ถ้าเราทำโครงการที่เหมาะสม ขนาดที่เหมาะสมอาจจะไม่ดูหรูหรา แต่จะไม่ล้ม หรือถ้ามี อันเป็นไป ก็ไม่เสียหาย...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

“...การจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

“...พอมีพอกินนี้ก็แปลว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนพอมีพอกิน ก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี... ให้พอเพียงนี้ก็หมายความว่า มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอแม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือย แต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ อันนี้ก็ความหมายอีกอย่างของเศรษฐกิจหรือระบบพอเพียง... แต่พอเพียงนี้มีความหมายกว้างขวางยิ่งกว่านี้อีก คือ คำว่าพอก็คือพอเพียงพอ เพียงนี้ก็พอดังนั่นเอง คนเราถ้าพอใจความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด “อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ” มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัธยาศัย พุดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2541)

ความมีเหตุผล

“...ผู้มีความสามารถ คือ ทำหน้าที่ใดก็ได้ให้งานนั้นสำเร็จดังความมุ่งหมาย ท่านจะต้องเป็นผู้มีน้ำใจหนักแน่นใช้ความพิจารณาด้วยเหตุผล.... ท่านจะต้องเป็นตัวของท่านเองใช้วิชาการที่ได้ร่ำเรียนมาเลือกปฏิบัติแต่ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวมคือประเทศชาติเสมอไป..”

(พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 4 กรกฎาคม 2500)

“...ความจริงงานทุกอย่างถ้าทำด้วยน้ำใจรัก ย่อมมีทางสำเร็จได้ผลดีเมื่อพบอุปสรรคใด ๆ อย่าเพิ่งท้อแท้จะหมดกำลังใจง่าย ๆ จงตั้งใจให้ดี คิดหาทางที่จะแก้ไขผ่อนคลายอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยเหตุผลและหลักวิชา ไตร่ตรองด้วยความสุขุมรอบคอบและเยือกเย็น งานจะลุล่วงไปด้วยดี การทำงานด้วยน้ำใจรักต้องหวังผลงานนั้นเป็นสำคัญ...”

(พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 25 กรกฎาคม 2506)

“...ข้าพเจ้าอยากให้ทุกคนคำนึงถึงกฎแห่งเหตุผล ว่าผลที่เกิดขึ้นเพราะเหตุ คือ การกระทำและผลนั้นจะเป็นผลดีหรือผลเสีย ก็เพราะกระทำให้ดีหรือให้เสีย ดังนั้นการที่จะทำงานใดให้บรรลุผลที่พึงประสงค์จะต้องพิจารณาถึงวิธีการที่เหมาะสมก่อนเป็นเบื้องต้น แล้วลงมือกระทำตามหลักเหตุผล ด้วยความตั้งใจจริงและด้วยความสุจริต งานของแต่ละคนจึงจะเป็นผลดี และเชื่อได้ว่าผลงานของแต่ละคนจะประมวลงกันเป็นความเจริญมั่นคงของบ้านเมืองได้ดังปรารถนา...”

(พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 9 กรกฎาคม 2513)

“...ผู้เป็นบัณฑิตจะต้องเชื่อมั่นและยืนหยัดในเหตุผลและความดี ถ้าทุกคนมีความมั่นคงไม่หวั่นไหวต่อความวิปริตผันผวนของสังคม ช่วยกันปลูกฝังความรู้ ความคิด ความมีเหตุผล ให้เกิดมีในอนุชนสังคมของเราก็จะเข้ารูปเข้ารอยดีขึ้นเป็นลำดับ..”

(พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา, 30 พฤศจิกายน 2514)

“...ถ้าแต่ละคนทำหน้าที่ ทั้งในหน้าที่ที่มี ทั้งหน้าที่ที่ได้ตั้งไว้กับตัวหรือหรืออาชีพ ทั้งในหน้าที่ที่มี ในทางที่เป็นคนไทยเป็นมนุษย์ ที่จะต้องมีความเอื้อเฟื้อ ซึ่งกันและกัน ถ้ามีความคิดที่เที่ยงตรง ที่มี เหตุผลไม่ได้หมายความว่า จะต้องเห็นด้วย เห็นพ้องกันเสมอ ไม่หมายความว่า ถ้าใครพูดอะไรไป จะต้องถือว่าไม่ใช่แล้ว ยกมือแบบที่เขาล้อกันในสภา มีความคิดเห็นต่างกันได้ แต่ถ้าพูดกันด้วย เหตุผลแล้วไม่ใช่มีจลาจล คือไม่ถือเอาเหตุผลลับ ๆ ล่อ ๆ มาใช้ เชื่อว่าเราอยู่ด้วยกันได้อย่างดี...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2517)

“... ถ้าท่านทั้งหลายช่วยกันคิด ช่วยกันทำ แม้จะมีการเถียงกันบ้าง ก็เถียงกัน แต่เถียงด้วยรากฐาน ของเหตุผล และเมตตาซึ่งกันและกัน และสิ่งที่สูงสุดก็คือประโยชน์ร่วมกัน คือ ความพอกมีพอกิน พอกอยู่ปลอดภัยของประเทศชาติ ทั้งนี้ ถ้าทำไปตามที่วาทนี้ก็เป็นของขวัญวันเกิดที่ล้ำค่า...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2517)

“...สำคัญที่สุด ถ้าปฏิบัติด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้วยเหตุผล และความหมั่นเพียรแท้ ๆ แล้วจะ สามารถนำวิชาการมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้โดยไม่มีสิ่งใดมาเป็นอุปสรรคขัดขวางและจะทำให้ ประเทศชาติเจริญมั่นคงได้ดังประสงค์...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 19 กุมภาพันธ์ 2519)

“...พูดกันมาให้พิจารณาเหตุผลใดดีนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ ให้พิจารณาการกระทำหรือกรรมของ ตนให้ดีนั่นเอง คนเราโดยมากมักนึกว่า อนาคตจะเป็นอย่างไร เราทราบไม่ได้ แต่ที่จริง เราย่อมจะ ทราบได้บ้างเหมือนกัน เพราะอนาคตก็คือผลของการกระทำในปัจจุบัน ถ้าปัจจุบันทำดี อนาคตก็ ไม่ควรจะตกต่ำ...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 8 กรกฎาคม 2519)

“...มีเงินเดือนเท่าไร จะต้องใช้ภายในเงินเดือน การทำแชร์นี้เท่ากับเป็นการกู้เงิน การกู้เงินนี้ นำมาใช้ในสิ่งที่ไม่ทำรายได้นั้นไม่ดี อันนี้เป็นข้อสำคัญ เพราะว่าถ้ากู้เงินและทำให้มีรายได้ก็เท่ากับ จะใช้หนี้ได้ ไม่ต้องเดือดร้อน ไม่ต้องเสียเกียรติ.. กู้เงิน เงินนั้น จะต้องให้เกิดประโยชน์ มิใช่กู้สำคัญ ไปเล่นไปทำอะไรที่ไม่เกิดประโยชน์..”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

“...ในเมืองไทยนี้ถ้าทำกิจการ หมายความว่าปกครองหรือดำเนินกิจการทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ ทั้งในด้านธุรกิจ ในด้านอาชีพ มีทุจริตเมืองไทยทั้ง ของเราเมืองไทยนี้ที่ยังไม่พัง ก็เพราะว่าเมืองไทย นี้ นับว่าแข็งแกร่งมาก แต่ว่าเดี๋ยวนี้ถ้าหากว่าทำไม่ระวัง เช่นให้พัง มันก็เหมือนบ้านที่กำลังคลอน บ้านกำลังคลอนอะไรสันนิษฐานเดี๋ยวก็ถล่ม เมื่อถล่มแล้วก็จะแย...เมื่อทำอย่างนั้น คือ โครงการมันไม่ดี เห็นมามากแล้วว่า ระหว่างหน่วยราชการจะมี กรมทาง กรมชลประทาน กรมป่าไม้ เป็นต้น ไม่ได้ สอดคล้องกัน โครงการไม่ทำให้สอดคล้องก็เกิดเรื่องแก้ไข ก็แก้ไขได้ ไม่สู้ยากนัก แต่จะต้องไม่มีทริค จะต้องร่วมกัน แต่ถ้ามีทุจริตมาเพิ่มในกิจการเหล่านี้แล้ว มันก็ทำให้ร้ายแรงขึ้นเป็น 2 เท่า 3 เท่า”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 23 ธันวาคม 2546)

“...เศรษฐกิจพอเพียงนี้ ขออย่าว่า เป็นการทั้งเศรษฐกิจ หรือความประพฤติ ที่ทำอะไรเพื่อให้เกิดผล โดยมีเหตุและผล คือ เกิดผลมันมาจากเหตุ ถ้าทำเหตุที่ดี ถ้าคิดให้ดี ให้ผลที่ออกมา คือ สิ่งที่ดีติดตามเหตุ การกระทำ ก็จะเป็นการกระทำที่ดี และผลของการกระทำนั้น ก็จะเป็นการกระทำที่ดี ดีแปลว่ามีประสิทธิผล ดีแปลว่ามีประโยชน์ ดีแปลว่าทำให้มีความสุข...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2543)

ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี

“... จะเห็นว่าถ้าราษฎรอยู่ดีกินดี มีรายได้ รัฐบาลก็เก็บภาษีได้สะดวก ไม่มีภาระหนีภาษี เพราะเมื่อมีรายได้ดีขึ้น เขาก็สามารถเสียภาษีได้มากขึ้น...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2534)

“...เชื่อว่าประเทศไทยจะสามารถพ้นวิกฤตการณ์ได้ดีกว่าหลายประเทศ เพราะแผ่นดินนี้ยังเหมาะสมกับความเป็นอยู่ได้ อย่างที่เคยพูดมาหลายปีแล้วว่า ภูมิประเทศยังให้ คือ เหมาะสมแต่ความเป็นอยู่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ต้องอยู่อย่างประหยัด และต้องไปในทางที่ถูกต้อง วันนี้พูดถึงวิธีแก้ไขสถานการณ์ วิกฤตการณ์ปัจจุบันทางหนึ่ง วิธีหนึ่ง สมัยนี้เป็นสมัยที่พูดกันได้ว่า “โลกาภิวัตน์” ก็จะต้องทำตามประเทศอื่นด้วย เพราะว่า ถ้าไม่ทำตามประเทศอื่น ตามคำสัญญาที่มีไว้ เขาอาจจะไม่พอใจ ก็เพราะว่าเขาเองมีวิกฤตการณ์เหมือนกัน การที่ประเทศใกล้เคียงเมืองไทยในภูมิภาคนี้มีวิกฤตการณ์ด้วย ก็ทำให้เราพินิจจากวิกฤตการณ์นี้ยากขึ้น และไม่ใช่ว่าเฉพาะประเทศที่อยู่ในภูมิภาคนี้ แม้แต่ประเทศที่อยู่ยังเจริญรุ่งเรืองดี ก็รู้สึกว่าจะกำลังเดือดร้อนขึ้น... ฉะนั้นเราต้องพยายามอุ้มชูประชาชนให้มั่งคั่ง มีรายได้ ก็จะสามารถผ่านวิกฤตการณ์ แต่ถ้าทำแบบที่เคยมีนโยบายมา คือ ผลผลิตของทางอุตสาหกรรมมากเกินไป ก็จะไม่สำเร็จ โดยที่ในเมืองไทยตลาดมีน้อยลง เพราะคนมีเงินน้อยลง...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

“...Self – Sufficiency นั้นหมายความว่า ผลิตอะไรมีพอที่จะใช้ไม่ต้องไปขอซื้อคนอื่น ๆ อยู่ได้ด้วยตนเอง (พึ่งตนเอง) บางคนแปลจากภาษาฝรั่งว่า ให้ยืนบนขาตนเอง คำว่ายืนบนขาของตัวเองนี้มีคนบางคนพูดว่าขอปกใครจะมายืนบนขา คนอื่นมายืนบนขาเรา เราก็โกรธ แต่ตัวเอง ยืนบนขาตัวเองก็ต้องเสียหลักหกล้มหรือล้มลง อันนี้ก็เป็นการคิดที่อาจจะเฟื่องไปหน่อย แต่ว่า เป็นตามที่เขาเรียกว่า ยืนบนขาของตัวเอง (ซึ่งแปลว่าพึ่งตนเอง) หมายความว่า สองขาของเรานี้ ยืนบนพื้นให้อยู่ได้ไม่หกล้ม ไม่ต้องไปขอยืมขาของคนอื่นมาใช้สำหรับยืน...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2541)

“...ถ้าเศรษฐกิจล่มจมมีแต่ดีขึ้นได้ จึงต้องรักษาความเป็นอยู่ที่ดี สถานการณ์ที่ดีต่อไป โดยรักษาอัตราแลกเปลี่ยนที่สม่ำเสมอ ไม่มีปัญหาว่าประเทศชาติจะรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ ทั้งนี้เพราะวิกฤตการณ์นี้มาจากความฟุ้งเฟ้อ หรือความโลภ ไม่อยากจะพูดว่า ความทุจริต เพราะไม่จำเป็นที่จะต้องมีความทุจริตก็แย่ได้เหมือนกัน ยังมีทุจริตก็ยังมี เพราะถ้ามีทุจริต ไม่มีใครทำงานอะไรได้ ไม่มีใครเชื่อใคร แล้วผู้ที่จะพยายามทำงานก็ไม่สามารถทำงาน เพราะกลัวทุจริต ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า ถ้าไม่มีความสม่ำเสมอ ผู้ที่เป็นนักธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่สุจริต ก็จะไม่สามารถกะงบประมาณของตัวเอง จึงต้องค้ากำไรเกินควร เพื่อไม่ให้ขาดทุน แต่มีหลายคนที่ยพยายามทำงานด้วยความไม่ฟุ้งเฟ้อ...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2541)

“...ต้องพัฒนาอาชีพความเป็นอยู่ของประชาชน คือ อาชีพ ไม่ใช่เพียงแต่ปลูกผัก ถั่ว ปลูกงาให้หลานเฝ้า แต่เป็นเรื่องของให้ความอยู่ดี กินดี ความรู้ การศึกษา กล่าวคือ ต้องช่วยให้การศึกษาดีขึ้น เพราะว่าถ้าการศึกษาไม่ดี คนไม่สามารถที่จะทำงาน การศึกษาต้องได้ทุกระดับ...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

เงื่อนไขความรู้

ความรู้

“... ขอให้ทุกคนจงดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ โดยอาศัยวิชาความรู้ที่ได้รับมาประกอบด้วย ความยังคิดซึ้งใจ และศีลธรรมอันดีงาม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเอง และของประเทศชาติ...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 18 กันยายน 2504)

“...การประกอบกิจการงานหรือการดำเนินชีวิต จะใช้วิชาการที่ได้ศึกษามาแล้วเท่านั้นยังไม่เพียงพอ จำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 18 กันยายน 2504)

“...การประกอบกิจการงานหรือการดำเนินชีวิต จะใช้วิชาการที่ได้ศึกษามาแล้วเท่านั้นยังไม่เพียงพอ จำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 25 ตุลาคม 2505)

“...ในการทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจต่าง ๆ จะต้องอาศัยใช้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นหลัก และจะต้องใช้นักสถิติที่มีความรู้ ความสามารถขั้นสูงเป็นผู้ปฏิบัติ...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 19 พฤศจิกายน 2513)

“...เมื่อมีความรู้ความคิดอยู่ ควรจะนำมาเชื่อมโยงกันเข้าให้พร้อมเพรียง ประสมประสานปรับปรุง ความรู้ความคิดนั้น ด้วยความคิด พิจารณาแล้วนำออกใช้ให้ได้ผล จุดใดเสื่อม ก็แก้ไขเปลี่ยนแปลง ที่จุดนั้นทุกสิ่งทุกอย่างจะดีขึ้นเป็นลำดับ...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 4 สิงหาคม 2514)

“...ในการปฏิบัติงานใด ๆ ผู้ปฏิบัติจำต้องทราบ ต้องเข้าใจแจ่มแจ้งถึงปัญหาและวิชาความรู้ทั้งปวงอันเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์อย่างทั่วถึง จึงจะสามารถนำทฤษฎีมาดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และสามารถเลือกแนวทางปฏิบัติ ให้เกิดผลมากที่สุดได้ ตัวอย่างเช่น เมื่อเกิดความขาดแคลนวัตถุดิบปัจจัยต่าง ๆ ดังในทุกวันนี้ ความขาดแคลนอาจทำให้การพัฒนาหลายอย่างต้องหยุดชะงักไปเพราะไม่สามารถทำงานตามทฤษฎีได้ ท่านทั้งหลายก็ต้องแสวงหาวัตถุดิบปัจจัยและวิธีการอย่างอื่นมาใช้แทน เพื่อให้ชีวิตและภารกิจของเราสามารถดำเนินไปเป็นปกติได้...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 22 มกราคม 2517)

“...ต้องพัฒนาอาชีพความเป็นอยู่ของประชาชน คือ อาชีพ ไม่ใช่เพียงแต่ปลูกผัก ถั่ว ปลูกงาให้หลานเฝ้า แต่เป็นเรื่องของให้ความอยู่ดี กินดี ความรู้ การศึกษา กล่าวคือ ต้องช่วยให้การศึกษาดีขึ้น เพราะว่าถ้าการศึกษาไม่ดี คนไม่สามารถที่จะทำงาน การศึกษาต้องได้ทุกระดับ ถ้าพูดถึงระดับสูงหมายความว่า นักวิทยาศาสตร์ชั้นสูง ถ้าไม่มีการเรียนชั้นประถม ชั้นอนุบาล ไม่มีทางที่จะให้คนไทยขึ้นไปเรียนในชั้นสูง หรือเรียนชั้นสูง เรียนไม่ดี ซึ่งเดี๋ยวนี้ก็ยังไม่ดี เพราะว่าชั้นสูงนั้น ต้องมีรากฐาน จากชั้นต่ำ ถ้าชั้นต่ำไม่ดี เรียนชั้นสูงต่าง ๆ ไม่รู้เรื่อง...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2546)

“...ถ้าเราฟังคนที่มีความรู้ เราก็ได้ความรู้ ไม่ใช่ความรู้ที่จะมาสอนคนโน้นคนนี้ได้ แต่ได้ความรู้ที่จะปฏิบัติได้... ถ้าเราฟังคนแล้วก็ฟังจริง ๆ แต่ต้องพิจารณา อันนี้เป็นข้อสำคัญ ... ต้องพิจารณาว่าที่ท่านพูดนั้นถูกต้องหรือไม่ ถ้าพูดถูกต้องปฏิบัติได้ เราก็ดี เราก็ได้ประโยชน์ ส่วนรวมก็ได้ประโยชน์ เพราะว่าเราเอาความรู้ที่ท่านพูดไปปฏิบัติต่อ...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2547)

รอบรู้ / รอบคอบ / ระมัดระวัง

“...อย่าทะนงตัวว่าวิเศษกว่าผู้อื่น อย่าอวดเก่งเกินไป จะทำการสิ่งใด จงไตร่ตรองให้รอบคอบ...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 5 กรกฎาคม 2505)

“...งานใหญ่ ๆ ระดับชาตินั้น ไม่ว่าจะในด้านใดสาขาใด ย่อมจะเกี่ยวโยงถึงกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะเกี่ยวพันถึงเศรษฐกิจด้วย ทุกสาขาผู้ทำงานอย่างนี้ นอกจากจะต้องมีหลักวิชา เทคนิค และความชำนาญชำนาญในการลงมือปฏิบัติเป็นพื้นฐานแล้ว ยังต้องมีความรอบรู้ในวิชาการทั่วไป

ต้องมีความสามารถในทางมนุษย์สัมพันธ์และต้องมีความเฉลียวฉลาดในหลักการและระบบวิธีปฏิบัติงาน เป็นส่วนประกอบอุดหนุนด้วย จึงจะสามารถนำหลักวิชา ความรอบรู้และ ความสามารถในด้านต่าง ๆ มาประกอบกัน และใช้ให้สอดคล้องพอเหมาะพอดีกันให้เป็นผลดีได้...”

(พระบรมราชาโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 26 สิงหาคม 2519)

“...ที่เกิดมีวิกฤตการณ์ขึ้นมา ก็เพราะว่าขยายการผลิตมากเกินไปและไม่มีใครซื้อ เพราะไม่มีใครมีเงินพอที่จะซื้อ ต้องถอยหลังเข้าคลองจะต้องอยู่อย่างระมัดระวัง และต้องกลับไปทำกิจการที่อาจจะไม่ค่อยซบซูนนัก คือ ใช้เครื่องมืออะไรไม่หรูหรา แต่ก็อย่างไรก็ตาม มีความจำเป็นที่จะต้องถอยหลังเพื่อที่จะก้าวหน้าต่อไป ถ้าไม่ทำอย่างที่ว่านี้ก็จะแก้ไขวิกฤตการณ์นี้ยาก...”

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

เงื่อนไขคุณธรรม

คุณธรรม

“...สิ่งใดที่เห็นว่าถูกต้องแล้ว ท่านจะต้องทำ เพราะถ้าไม่ทำ ก็จะทำให้เกิดความท้อถอย ทำให้มี
คนทำงานจริงน้อยลง งานทุกอย่างจะเสื่อมทรามลงจนหมดสิ้น เมื่อท่านกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องก็จะ
เป็นตัวอย่าง ชักนำผู้มีความรู้สติปัญญาทั้งหลาย ให้มีกำลังใจและความเข้มแข็งที่จะปฏิบัติ
เช่นเดียวกัน..”

(พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 15 กรกฎาคม
2514)

“...คุณธรรมซึ่งเป็นที่ตั้งของความรัก ความสามัคคีที่ทำให้คนไทยเราสามารถร่วมมือร่วมใจกัน
รักษาและพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันไปได้ตลอดรอดฝั่ง

- | | | |
|--------------|-----|---|
| ประการแรก | คือ | การที่ทุกคนคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตา มุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน |
| ประการที่สอง | คือ | การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกันประสานงาน ประสาน
ประโยชน์กันให้งานที่ทำสำเร็จผลทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่นและกับ
ประเทศชาติ |
| ประการที่สาม | คือ | การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต ในกฎกติกา
และในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน |
| ประการที่สี่ | คือ | การที่ต่างคนต่างพยายามทำความดีความเห็นของตนให้
ถูกต้อง เทียบตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล |

หากความคิด จิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี ที่เจริญนี้ยังมี
พร้อมมูลในกาย ในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่าประเทศไทยจะดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไปได้ จึงขอให้ท่าน
ทั้งหลายในมหาสมาคมนี้ ทั้งประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าได้รักษาจิตใจและคุณธรรมนี้ไว้ใน
เหนียวแน่น และถ่ายทอดความคิด จิตใจนี้กันต่อไปอย่าให้ขาดสาย เพื่อให้ประเทศชาติของเรา
ดำรงยืนยงอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ทั้งในปัจจุบันและในภายหน้า..”

(พระราชดำรัสเนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี, 9 มิถุนายน 2549)

การกู้เงิน

“.....การกู้เงินนี้นำมาใช้ในสิ่งที่ไม่ทำรายได้นั้นไม่ดี อันนี้เป็นข้อสำคัญ เพราะว่าถ้าเงินกู้และทำให้มีรายได้ ก็เท่ากับจะใช้หนี้ได้ ไม่ต้องติดหนี้ ไม่ต้องเดือดร้อน ไม่ต้องเสียเกียรติ...”

“...กู้เงินนั้น เงินจะต้องไม่เกิดประโยชน์ มิใช่กู้สำหรับไปเล่นไปทำอะไรที่ไม่เกิดประโยชน์...”

(พระราชดำริเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา, 4 ธันวาคม 2540)

ประวัติย่อของผู้วิจัย



ชื่อ - สกุล

ร้อยโท ภิญญโชติ เหมธำนันท์

วัน เดือน ปีเกิด

วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2516

สถานที่เกิด

กรุงเทพมหานคร

การศึกษา

พ.ศ. 2544

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2553

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตำแหน่งงาน

นายทหารประจำศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย

สถานที่ทำงาน

ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย

17 รามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

